

POLITIKKUR

SANNLEIKANS STUND FYRI FØROYSKA FISKIMANNIN

Nú mangt bendir á, at ein nýggj fiskivinnuskipan verður samtykt, ávarar Føroya Fiskimannafelag enn einaferð staðiliga ímóti sølu av arbeiðsplássum og at strika skipanina við veiðiloyvum

Vilmund Jacobsen

Í Føroya Fiskimannafelag er stórt órógv, nú alt bendir á, at fiskivinnuskipanin, sum landsstýrið hevur arbeitt við, fer at verða samtykt á Føroya løgtingi ein av komandi døgnum.

Umframt at felagið alment hevur lagt fram sitt boð upp á eina nýggja fiskivinnuskipan, hevur felagið eisini staðiliga ávarað ímóti at samtykkja fyriliggjandi uppskot landsstýrisins.

- Vit meta, at okkara uppskot leggur grundarlag fyri fleksiblum og støðugum karmum, og uppskotið leggur eisini upp til, at fiskiskapurin verður bæði livfrøðiliga, búskaparliga og samfelagsliga burðardyggur. Fiskiríkidømið skal verða á føroyskum hondum, og tað skal vera ogn hjá landinum. Vit leggja upp til, at eingin kapitalisering verður av fiskiloyvum, fiskiloyvini skulu verða marknaðarstýrd – og tey skulu ikki savnast á ov fáum hondum.

Felagið vísir á, at landið skal fáa sín hóskandi part av tilfeingisrentuni – og at fiskiloyvini skulu latast teimum, sum kunnu skapa størst møguliga virðisøking.

- Vit hava eisini gjørt eitt modell um, hvussu tilfeingisrentan skal verða roknað út og gordin.

Í tilgongdini við nýggjari fiskivinnuskipan, hevur Føroya Fiskimannafelag serstakliga ávarað ímóti uppboðssølu av fiskirættindum, og felagið hevur ávarað ímóti at strika skipanina við veiðiloyvum.

- Vit hava víst á, at bert trý prosent av fiskirættindunum kring heimin verða útlutaði við uppboðssølu, og í onkrum londum eru tey farin burtur aftur frá uppboðssøluháttinum, har hesin hevur verið royndur.

Selja arbeiðsplássini

Felagið vísir á, at meira enn 90 prosent av fiskirætt-

- Skipanin, sum landsstýrið leggur upp til, fer at føra til leigan av skipum heldur enn bygging – við verri umstøðum fyri manningina. Trýst verður eisini lagt á hýrurnar, og væntandi er, at vit fara at síggja fleiri skip við útlenskari manning, sigur Føroya Fiskimannafelag

indunum kring heimin verða útlutaði, sum ein lutfalsligur partur av TAC, grundað á søgulig tøl.

- Í okkara fiskivinnu er tað galdandi, at manningin eigur í miðal nakað oman fyri ein triðing av söluvirðinum og hevur við frábýtisrætti ræðið yvir, hvussu hesin parturin av veiðini skal seljast. Tað eru tí í veruleikanum arbeiðsplássini hjá føroyskum fiskimonnum, sum fara á uppboðssølu, tá fiskirættindi verða kravd á uppboðssølu.

Í Føroya Fiskimannafelag eru tey sannførd um, at tað eru støðugir karmar, forútsigilgheit – tað væntaða – og sterkur brúksrættur, sum elva til eina gróðrarríka fiski-

vinnu, sum kann skapa stóra virðisøking og menning.

- Hetta er eisini tað, sum búskaparligar teoriir og hundrættals ára royndir hava víst. Uppboðssøla av fiskirættindum mótvirkar hesum, meðan sterkur brúksrættur eftir okkara tykki stuðlar uppundir eina slíka gongd – uttan at fiskirættindi gerast ogn hjá privatum.

Strámannavirksemi

Stjórnin í fiskimannafelagnum vísir á, at uppboðssøla og strikað krav um veiðiloyvi fara at hava við sær strámannavirksemi – og at ræðið á føroyskum fiskirættindum reelt enda á útlenskum hondum.

- Hetta fer eftir okkara tykki at elva til stuttíðarhugsan, sum ikki elvir til virðisøking, menning og at leggja seg eftir burðardygd og uppbyggjan av føroyskari matvøruframleiðslu. Hetta fer at føra til leigan av skipum heldur enn bygging – við verri umstøðum fyri manningina. Trýst verður lagt á hýrurnar, og væntandi er, at vit fara at síggja fleiri skip við útlenskari manning.

Føroya Fiskimannafelag heldur, at sterkur brúksrættur av fiskirættindum stuðlar upp undir eina fiskivinnu, sum reelt er á føroyskum hondum.

- Ein slík skipan gevur møguleikar fyri støðugum og vælløntum stórvum á

sjónum – og einari fiskiskipavinnu, sum skapar stóra virðisøking og menning í øllum liðum og gevur stórt avkast til samfelagið. Ein slík skipan stuðlar upp undir víðari menning av Føroyum sum fiskivinnutjóð og gevur størst møguligt skatta-grundarlag.

Hví kollvelting?

Í Føroya Fiskimannafelag seta tey sær spurningin, hvat tað í veruleikanum er, sum ger, at vit nú partu skulu hava eina kollvelting og niðurbróting av eini fiskivinnumentan og fiskivinnuskipan, sum hevur roynst væl, og sum hevur skapt so stóran virðisvøkstur, høgur inntøkur til manningarnar,

nógv arbeiðspláss og góðar møguleikar hjá ungum fólki á koma á arbeiðsmarknaðin.

- Hvat er tað, sum ger, at politiski meirilutin heldur vil, at ótryggleiki skal valda og lata upp fyri strámannavirksemi?

Í fiskimannafelagnum siga tey tó ikki, at verandi fiskivinnuskipan ikki treingir til ábøtur. Hetta er eisini orsök til, at felagið alment hevur lagt fram uppskot til eina nýggja fiskivinnuskipan.

- Men, vegurin fram er avgjørt ikki uppboðssøla av fiskirættindum og at strika veiðiloyvi hjá verandi aktørum, eru tey í Føroya Fiskimannafelag samd um.